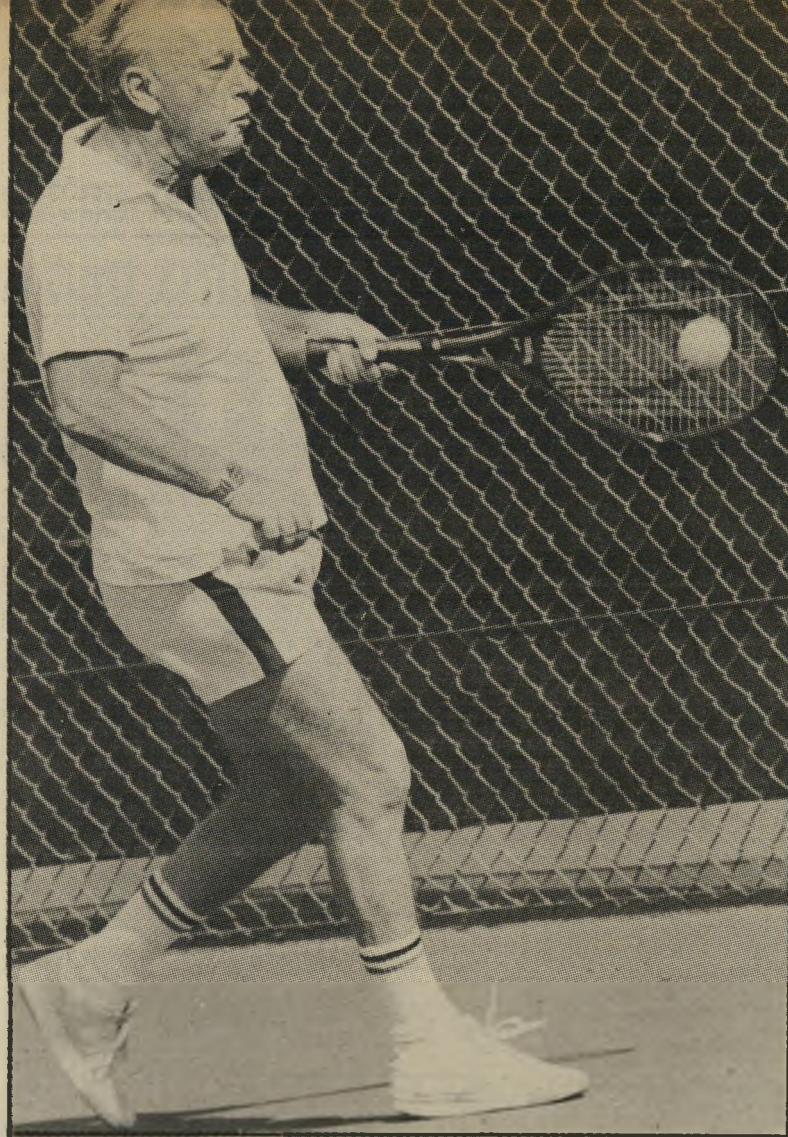

היתה זו השנה הגדולה של עמוס מנסדורף, שהצטייר כיוֹרֶשׁוֹ של האלוף הוותיק, שלמה גליקשטיין. מנסדורף, חייל בן 21, שלפני זמן קצר היה עריין טניסאי חצי-אלמוני, זכה השנה בנצחונות על כמה מטובי הטניסאים בעולם, והציע את הנבחרת לנצחונות גדולים במישחקים בינארציים. מנסדורף דילג תוך שנה מהמקום ה-180 למקום ה-69 בטבלת בכירי-החובטים בעולם. מסתבר כי שלמה גליקשטיין לא היה תופעה יוצאת-דופן וחד-פעמית בטניס, כפי שהיתה אסתר רוזנשחמזרוב בתלמיקה. ביתיים בא שחר פרקים, ועתה עמוס מנסדורף, והם ממשיכים להוות את ראשי-החץ, המספק השראה לטניסאים צעירים רבים אחרים, הפוקדים את מרכזי-הטניס שצצו בשנים האחרונות כפטריות.

מנסדורף היה מהילדים הראשונים שהגיעו לפני 10 שנים למרכז-הטניס ברמת-השרון. באימונו המסור של שלמה צורף בנה את עצמו בדרך המהירה ביותר שהיתה אי-פעם בטניס. להבדיל מגליקשטיין ומפרקים, שנכנסו לדרוג העולמי רק אחרי השורות הצבאי, היה מנסדורף ברשימת הטניסאים הטובים בעולם כבר בגיל 18. אז זכה בתחרות-בהלטינקי בפרס הראשון בסך 25 אלף דולר. בתקופת שרותו הצבאי המשיך להיות שחקן פעיל.

אנשי-מיקצוע מנבאים שעתה, עם שיחורו מהצבא, יוכל לנצל את מלוא הפוטנציאל שלו, ויתן בשנה הבאה זינוק נוסף. ביתיים קנה הטניס אחיזה גם בצמרת המדינה, החל ביצחק רבין וכלה בישראל קיסר.

סיפורת גרוסמן: ערך האהבה

האיש שהפך השנה לאובייקט של פולחן סיפורתי היה דניאל גרוסמן. אחרי מות הצביה, שהפך גם לסרט, וספרה-סיפורים רץ, פירסם את סיפור עיין ערך: אהבה שעורר תגובות חזקות מאוד בכמה מישורים.

עד כה חששו סופרים ישראליים להתמודד עם השואה במישורין. גם אהרון אפלפלד לא תיאר אף פעם מחנה-ריכוז. ההרגשה היתה שהמציאות היתה כה חזקה, עד כי הסיפורת — שאינה באה להעתיק את המציאות — אינה יכולה להתחרות עימה.

לגרוסמן, יליד ירושלים, נמוך ורוח, הנראה צעיר מ-32 שנותיו, אין כל קשר ישיר עם השואה. הוא תיאר בסיפורו ילד השומע מהוריו על "החיה הנאצית", ושהחליט לכלוא את החיה ואת במרתף. אחד מגיבוריו הוא ברונגו שולץ, סופר יהודי שחי (במציאות) בעיירה ברוהוביץ בפולין והיה בין מתרגמיו ופרשניו הראשונים של פראנץ קפקא. במציאות היה שולץ בן-חסתו של קצין-גסטאפו, ונרצח על-ידי קצין-גסטאפו אחר על רקע של ידידות בין שני הקצינים. הקצין השני רצח כנקמה יהודי שהיה בן-חסתו של קצין-הגסטאפו האחר. המציאות חיקתה את הבדיחה היהודית העגומה. בספרו של גרוסמן הופך שולץ לרג וחוזה את האוקיינוס.

גיבור אחר בספר הוא רודו של הילד, סופר הכותב בסגנון ההשכלה, המספר כל יום סיפור לקצין נאצי, כמו שחרזאדה בספר אלף לילה ולילה. הודו מבקש למות. אך הנאצי מחזיק אותו ורוקא בחיים, מפני שהוא אוהב לשמוע את הסיפורים.

שם הספר לקוח מן הפרק האחרון, המסודר כמילון של ערכים. פירוטו של הספר לא באה רק בשל איכותו, אלא גם בשל סמעי-פירסומת הסרתיקורים שערך לו מנחם פרי, במסגרת הסיפורה החרישה של הוצאת כתר. עוד לפני הופעת הספר הוצא לו שם של יצירה המוכירה את ג'ינר גראם, ונקשרו לה סופרליטיבים שהרגיזו רבים, ועל כך התלקח ויכוח לוהט בחוגי הסיפורת.

פרי הצדיק את הפירסום בטענה כי אפשר לשווק מוצרי-איכות סיפורתי כמו כל מוצר אחר. סופרליטיבים דומים ניתנו גם ליעקוב שבתאי וליונה וולך, שנפטרה השנה — אך הם עוררו פחות זעם, מפני שסופרים אלה מתו.

סיפור של גרוסמן פתח את סדרת סיפוי הסיפריה שקמה כמתחרה לסיפרי עם עובד. בסוף השנה התפטר ג'ורא רון, שהואשם בשמירתו של עם עובד, ואולי היתה גם זאת תוצאה של ערך-האהבה.

שרי-הביטחון יצחק רבין עורך מיתקפה על מיגרש הטניס

הערץ השני, שיהיה גם מיסחרי-פרטי וגם משועבד לחלוטין לממשלה מבחינה פוליטית-חרשותית.

ההשתעבדות לממשלה בלטה גם בערוץ הראשון. כתב מיוחד — יגאל גורן — הוצמד לשימעות פרס בדרכו למארוקו, על פי בחירתו של ראש-הממשלה, כשתפקידו היחיד הוא לקלס ולשבח את פרס. התופעה של שדרך-הצר ניכאה רעות.

אך גם באווירה קשה זו נעשו נסיונות פרטיזניים לשפר. במסגרת מבט שני שודרו כמה תוכניות מצוינות. הסרט לחם שהוכן עבור הטלוויזיה על-ידי רם לוי זכה בצדק בפרס בינלאומי. התוכנית תצפית, בהנחיית יורם לם ויעל דן היתה טובה, וכך גם כולבוטק של רפי גינת. מנשה רז השתרל להרחיב את מהדורת-החצות של החדשות לתוכנית נרחבת ותוכנית יתר. שמואל הבהן המשיך למלא תפקיד חיובי ביותר בלי-שבת, בניגוד גמור לטיפטוף היומי של תעמולה לאומנית קנאית בצורת פסוקו-שלי-יום. בטלוויזיה החינוכית, שרמתה היתה טובה מאוד, בלטה התוכנית ערב חדש וכתה באהדת הציבור.

הרדיו היה חופשי יותר בפעולתו, ותוך התחרות בריאה בין רשתות קול ישראל ובין גלי צה"ל פעלו והצטיינו בו שררים רבים.

ריטה: ליכלוכית

הכוכב העולה על בימת ישראל לא היה השנה שחקן ותיק, אלא צעירה שבראשית השנה היתה אלמונית גמורה.

ריטה קליינשטיין (יאן-פרוז) התגלתה כאשר הופיעה כזמרת בקדם-אירוויזיון, וגם אז לא זכתה בניצחון. אך היא כבשה את לב הקהל בטערה, הן בקולה המיוחד, הן באישיותה הטוערת. הדבר עורר בלב מפיק פיקח את הרעיון שהיא הכוכבת האיריאליית למחזור גברתי הנאוה, שבמרכזו עומדת נערת-אשפתות ההופכת לליידי, מין סיפור ליכלוכית במהדורת-השנונה של ברנארד שו.

הנסיון הצליח מעל למשוער. ריטה כבשה את הבימה, המונים נהרו אליה. אך תוך כדי כך הוטל על הצעירה, העולה מאיראן, מעמסה בלתי-אנושית. העליה המסחררת מן האין אל הכוכבות, אל המקום הראשון במיצע-הפיומונים, אל תפקיד של שחקנית העומרת במשך שלוש שעות רצופות במרכז של מחזמר תובעני, ולפעמים פעמיים ביום — כל זה היה יותר מדי. ריטה התמוטטה כמה פעמים, איבדה את קולה, נאלצה לסובל שבהצגותיה יישמע פליי-בק מוקלט, במקום קולה האמיתי.

אירוע תיאטרוני-מוסיקלי-ריכלותי זה, שריתק את הקהל, עמד במרכז העשייה התיאטרונת של ישראל בשנת תשמ"ו, שבה לא הגיעה הבימה ה"לגיטימית" לפיסגות אמנותיות חדשות. שום מחזה קלאסי או מודרני, מקורי או מיובא, לא יכול היה להביא למישהו את התואר איש-התיאטרון.

שידור ניב: עמוק לתוך הלילה

במשך כמה שבועות שלטה הטלוויזיה בחיי המדינה, שינתה סדר-יחיים של מאות אלפי אזרחים עד עמוק לתוך הלילה, וסיפקה להם נושא בלעדי לשיחה. זה היה כאשר הועברו ממכסיקו בשידור חי המישחקים על אליפות העולם בכדורגל. הם הרגימו את כוחה העצום של הטלוויזיה, ההופכת את כדור-הארץ לכפר עולמי, מאחדת מאות מיליונים ככל היבשות לקהל אחד. דיאגו מלארדונה הארגנטיני הפך גיבור עולמי ידוע בשדרות ובאופקים לא פחות מאשר בעיר מולדתו.

על המיבצע מגיע התואר איש-השידור של השנה לצוות-הספורט של הטלוויזיה, אך במיוחד הוא מגיע לאורלי ניב, הקריינית ששניה הפכו סמל לשידורי-הספורט. היא סימלה גם בעיה אחרת של הטלוויזיה: אי-השוויון בין המינים בה. הגברים נסקו למכסיקו, ניב נשארה באולפן בבית.

הטלוויזיה היתה עסוקה השנה עם עצמה. המילחמות הפנימיות בה התחרו עם תוכניות-הטלוויזיה כיכולתם לרתק את הקהל. אחרי מאבק-איתנים התמנה חיים יבין כמנהל הטלוויזיה, אך רק אחרי שכבל עצמו בהבטחות שונות המגבילות את יכולתו לשפר את רמתה. עד סוף תשמ"ו עדיין לא היתה לו ההזדמנות להוכיח את יכולתו כרופא התיקשות.

הטלוויזיה נשארה עניה בנכסים רוחניים, כמו בנכסים חומריים. היא התכוננה למאבק שבו היא עלולה לספוג מכת-מוות: הקמת

תיאטרון